

Az Egyiptomban és Szíriában, különösen a keresztény közösségekben kialakult helyzet

Az Európai Parlament 2011. október 27-i állásfoglalása az egyiptomi és szíriai helyzetről, különös tekintettel a keresztény közösségekre

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyiptomról és Szíriáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a szíriai helyzetről szóló, 2011. szeptember 15-i¹, a „Szíriáról, Jemenről és Bahreinről az arab világban és Észak-Afrikában kialakult helyzet tükrében” című, 2011. július 7-i² és az egyiptomi helyzetről szóló, 2011. február 17-i³ állásfoglalására,
- tekintettel „a keresztények helyzetéről a vallásszabadság összefüggésében” című, 2011. január 20-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének Szíriáról szóló július 8-i és Egyiptomról szóló 2011. október 10-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Külügyek Tanácsa 2011. február 20-i következtetéseire,
- tekintettel a Külügyek Tanácsa Szíriáról szóló 2011. október 10-i következtetéseire, és az Európai Tanács 2011. október 23-i következtetéseire;
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948-ban fogadtak el,
- tekintettel az 1966-os Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelynek Egyiptom és Szíria részes fele;
- tekintettel a Szíriával szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2011/273/KKBP határozat módosítására irányuló, 2011. szeptember 2-i 2011/522/KKBP tanácsi határozatra⁵, az Európai Gazdasági Közösség és a Szíriai Arab Köztársaság közötti együttműködési megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről szóló, 2011. szeptember 2-i 2011/523/EU tanácsi határozatra⁶, a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 442/2011/EU rendelet módosítására irányuló, 2011. szeptember 2-i 878/2011/EU tanácsi rendeletre⁷, valamint a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 442/2011/EU

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0387.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0333.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0064.

⁴ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0021.

⁵ HL L 228., 2011.9.3., 16. o.

⁶ HL L 228., 2011.9.3., 19. o.

⁷ HL L 228., 2011.9.3., 1. o.

rendelet módosítására irányuló, 2011. október 13-i 1011/2011 /EU tanácsi rendeletre¹,

- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a vallás, a hit, a lelkiismeret és a gondolat szabadsága alapvető és egyetemes értékek, illetve a demokrácia lényeges elemei; mivel az Európai Unió több alkalommal is kifejezte a vallás, a hit, a lelkiismeret és a gondolat szabadsága melletti elkötelezettségét, és hangsúlyozta, hogy a kormányok kötelessége e szabadságjogok világszerte történő biztosítása;

Egyiptom

- B. mivel Egyiptom a demokratikus átmenet kritikus időszakát éli, jelentős kihívásokkal és nehézségekkel szembesülve ebben a folyamatban; mivel az ország hosszú távú politikai és társadalmi stabilitásához alapvető a gazdasági fejlődés és a lakosság magasabb életszínvonala;
- C. mivel 2011. október 9-én katonai erők legalább 25 egyiptomi állampolgárt meggyilkoltak és több mint 300-at megsebesítettek a kopt keresztények körében Kairóban, egy Asszuán tartománybeli templom elleni támadással szembeni békés felvonulás során, amely az észak-kairói Subra negyedből indult és az állami televízió Maspero nevű székháza irányába tartott, és amelynek célja a vallási megkülönböztetés elleni hathatós küzdelem volt, valamint arra szólított fel, hogy fogadjanak el egységes jogszabályt az imahelyek építésére, minősítsék bűncselekménnyé a vallási alapú megkülönböztetést, és építsék újjá a megtámadott templomot;
- D. mivel a tragikus eseményre válaszul az egyiptomi hatóságok kezdeményezték, hogy a főügyesség vizsgálja át a Maspero területét, a katonai bíróság nyomozást indított, illetve a bírói testület tagjaiból álló tényfeltáró bizottságot hoztak létre ezen események kivizsgálására, az erőszakra való felbujtás és az erőszakos cselekedetek elkövetőinek felelősségre vonása érdekében, kezdeményezték egy olyan rendelettervezet azonnali megtárgyalását, amely legalizálná a meglévő, nem engedélyezett imahelyeket; számos vallási csoport vezetőinek kérésére kezdeményezték az imahelyek építésére vonatkozó egységes kódexről szóló társadalmi párbeszédet, annak elfogadása érdekében; és határoztak arról, hogy módosítják a büntető törvénykönyvet a köz- és magánszférában tapasztalható megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében;
- E. mivel a beszámolók szerint 2011 márciusa óta koptok tízezrei hagyták el Egyiptomot;
- F. mivel a rendkívüli állapotról szóló törvény értelmében letartóztatott polgári személyek ügyeit katonai bíróságon tárgyalják, ami sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és megfosztja a vádlottakat a fellebbezéshez való joguktól, mivel emberi jogi szervezetek arról számoltak be, hogy 2011 márciusa óta több mint 12 000 polgári személy ügyét tárgyalták e különbíróságok előtt;
- G. mivel a katonai rendőrség 2011. március 28-án azért tartóztatta le saját kairói otthonában Majkel Nabíl Szanadot, mert véleményének az interneten adott hangot, s ennek során kritikával illette az egyiptomi hadsereget a népfelkelés alatt és után játszott szerepét; mivel 2011. április 10-én, gyorsított eljárással történő, ügyvédi

¹ HL L 269., 2011.10.14., 18. o.

képviselet nélküli, tisztességtelen katonai bírósági tárgyalást követően – melyről családtagjait és barátait kizárták – hároméves szabadságvesztésre ítélték a „katonaság megsértésének” vádjával;

- H. mivel a nem kormányzati szervezetek, különösen az emberi jogi szervezetek elleni fenyegetések célja, amelyeket az állami kézben lévő sajtó indított egy intenzív rágalmozó kampány keretében, hogy megfossza azokat legitimitásuktól és a közvélemény előtt olyan színben tüntesse fel őket, mintha Egyiptom érdekeivel ellentétes tevékenységet végeznének,
- I. mivel az egyiptomi állami televízió további erőszakra buzdított, amikor az embereket „a hadsereg védelmére” szólították fel;
- J. mivel Egyiptomban a 2011. januári 25-i forradalom óta fennálló átmeneti időszakot a nők perifériára szorulása jellemzi, kizárták őket az Alkotmányügyi Bizottságból, és mivel a politikai jogokról szóló jogszabályok felülvizsgálata során eltörölték a női kvótát;
- K. aggodalmát fejezve ki amiatt, hogy kopt lányokat raboltak el, akiket arra kényszerítettek, hogy térjenek át az iszlám vallásra;

Szíria

- L. mivel azóta, hogy Szíriában 2010 márciusa óta erőszakot alkalmaznak a békés tüntetőkkel szemben, drámai módon elterjedtek a módszeres kivégzések, az erőszak és a kínzások, a szíriai hadsereg pedig továbbra is célzott gyilkosságokkal, kínzásokkal és tömeges letartóztatásokkal lép fel; mivel az ENSZ becslései szerint 3 000-nél is több ember vesztette életét, ennél jóval többen sérültek meg, és ezreket börtönöztek be; mivel számos szíriai humanitárius helyzete az erőszak és lakóhelyük kényszerű elhagyása miatt romlik;
- M. mivel a nemzetközi újságírókat és megfigyelőket továbbra sem engedik be az országba; mivel kizárólag a szíriai emberi jogi aktivisták jelentései és a mobiltelefonokkal készített felvételek alapján dokumentálhatók a békés tüntetők és általánosságban a szíriai polgárok ellen célzottan vagy tudatos irányítás nélkül elkövetett gyakori emberi jogi jogsértések és módszeres támadások;
- N. mivel a jelenlegi szíriai eseményeket az etnikai közösségek és a felekezetek közötti konfliktuskeltést célzó cselekedetek és növekvő vallási feszültségek kísérik; mivel a becslések szerint a szíriai keresztény népesség aránya 10%-ról feltehetőleg 8%-ra esett vissza; mivel iraki keresztények ezrei érkeztek Szíriába, hogy elmeneküljenek az Irakban ellenük irányuló erőszak elől; mivel sok szíriai keresztény attól tart, hogy szekták általi erőszak áldozatai lesznek az országban; mivel a keresztény közösségek fontos szerepet játszanak az ország demokratizálódásában;
- O. mivel 2011. október 10-i nyilatkozatában a Tanács üdvözölte a szír politikai ellenzék platform létrehozására irányuló erőfeszítéseit, felhívta a nemzetközi közösséget, hogy szintén üdvözölje ezen erőfeszítéseket, és pozitív előrelépésként értékelte a Szíriai Nemzeti Tanács megalakulását; mivel Szíriában ezenkívül megalakult a Demokratikus Változás Nemzeti Bizottsága;

Egyiptom

1. ismét kifejezi szolidaritását az egyiptomi néppel az ország demokratikus átmenetének e kritikus és nehéz időszakában, és továbbra is támogatja demokratikus törekvéseiket; ösztönzi az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is támogassák az egyiptomi demokratikus, gazdasági és társadalmi reformok meggyorsítását célzó erőfeszítéseket;
2. határozottan elítéli, hogy Egyiptomban tüntetőket öltek meg; őszinte részvétét fejezi ki valamennyi áldozat családtagjainak; felhívja a hatóságokat annak biztosítására, hogy a biztonsági erők ne alkalmazzanak aránytalan mértékű erőszakot; hangsúlyozza, hogy valamennyi állampolgárnak jogában áll szabadon és békésen, a rendfenntartó hatóságok védelme mellett tüntetni; felhívja az egyiptomi hatóságokat, hogy engedjék szabadon a Maspero székháznál letartóztatott 28 keresztényt és az összes többi letartóztatott személyt;
3. üdvözli az egyiptomi hatóságok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy azonosítsák a keresztény közösségek elleni támadások kitervelőit és végrehajtóit; hangsúlyozza, hogy a Masperónál bekövetkezett eseményeket egy független polgári bírói testületnek független, alapos és átlátható módon kell kivizsgálnia annak érdekében, hogy valamennyi felelőst felelősségre vonják; hangsúlyozza, hogy a média szerepét teljes mértékben figyelembe kell venni; tudomásul veszi a kormány bejelentéseit egy olyan rendelettervezet azonnali megfontolásáról, amely legalizálná a meglévő, nem engedélyezett imahelyeket, illetve a köz- és magánszférában tapasztalható diszkrimináció elleni harcot célzó jogi eszközök megerősítéséről; hangsúlyozza azonban az egyiptomi kormány és az egyiptomi hatóságok felelősségét az ország valamennyi polgára biztonságának garantálásában, valamint azt, hogy az erőszakért felelős személyeket állítsák bíróság elé;
4. felhívja az egyiptomi hatóságokat, hogy valamennyi egyiptomi állampolgár számára – beleértve a kopt keresztényeket is – biztosítsák valamennyi alapvető jog teljes körű tiszteletben tartását, ideértve az egyesülést, a békés gyülekezést, a véleménynyilvánítást és a vallást, a lelkiismeret és a gondolat szabadságát, valamint azt, hogy a kopt keresztény közösségek ne essenek áldozatul erőszakos támadásoknak, és békében élhessenek, továbbá szabadon gyakorolhassák vallásukat az egész országban; kéri a templomok megfelelő védelmét, hogy véget lehessen vetni a templomok iszlám szélsőségesek általi folyamatos megtámadásának és lerombolásának; üdvözli, hogy további erőfeszítések történnek „az imahelyek építésére vonatkozó közös kódex” elfogadására; hangsúlyozza, hogy a gondolat és a lelkiismeret szabadságához és a vallásszabadsághoz való jog alapvető jog, amelyet jogi eszközök szavatolnak; sürgeti az egyiptomi hatóságokat, hogy vessenek véget a kopt keresztények elleni diszkriminációnak, például a vallásra való utalások valamennyi hivatalos okiratból való törlése révén, és Egyiptomban minden állampolgár számára egyenlő méltóságot és egyenlő lehetőségeket biztosítsanak az állami és politikai álláshelyekhez való hozzáférésre, többek között a fegyveres erőkben, a parlamentben és a kormányban való képviselet tekintetében;
5. kéri az EU tagállamait, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben az EU fegyverkivételre vonatkozó közös álláspontját; sürgeti a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, Catherine Ashton, hogy szorgalmazza, hogy a tagállamok teljes körűen alkalmazzák a közös álláspont követelményeit és

feleljenek azoknak meg;

6. úgy véli, hogy az új alkotmánynak kifejezetten rendelkeznie kellene valamennyi alapvető jog – többek között az egyesülés szabadsága, a békés gyülekezés szabadsága, a véleménynyilvánítás szabadsága, a vallás, lelkiismeret és gondolat szabadsága – védelméről és a kisebbségek védelméről; felhívja az egyiptomi hatóságokat annak biztosítására, hogy valamennyi alkotmányos rendelkezés befogadó jellegű legyen, és ne nyújtson lehetőséget arra, hogy az egyiptomi társadalomban bárkit megkülönböztetés érjen;
7. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a 2011 végén és 2012 elején tartandó alsó- és felsőházi (Népgyűlés és Súra Tanács) választások, illetve a 2012-es elnökválasztások szabadok, tisztességesek és átláthatók legyenek; ösztönzi az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is támogassák az egyiptomi hatóságokat, politikai pártokat és a civil társadalmat az e cél elérését szolgáló erőfeszítésekben; ösztönzi az egyiptomi hatóságokat, hogy könnyítsék meg a választási folyamat helyszíni nyomon követését végző külföldi szervezetek munkáját; kéri, hogy az egyiptomi átmeneti kormányt minél hamarabb szabad választások eredményeivel összhangban létrehozott kormány váltsa fel;
8. felszólítja a Fegyveres Erők Legfelsőbb Tanácsát (SCAF), hogy haladéktalanul hagyjon fel a rendkívüli állapotról szóló törvény alkalmazásával, mivel az sérti a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a gyülekezés szabadságához való jogot, valamint annak érdekében, hogy az év végére időzített parlamenti választásokra ne a rendkívüli állapot körülményei között kerüljön sor;
9. ezzel összefüggésben üdvözli az egyiptomi büntető törvénykönyv módosítását, amelynek révén büntetendővé válik a nem, faj, nyelv, vallás és felekezet alapján történő megkülönböztetés,
10. úgy véli, hogy az EU-nak intézkedéseket kellene elfogadnia arra az esetre, ha Egyiptom bármely polgárát súlyos erőszaknak teszik ki; hangsúlyozza, hogy az EU-nak készen kell állnia arra, hogy további intézkedéseket fogadjon el azon egyiptomiak megsegítésére, akik békés eszközök révén törekednek egy demokratikus jövő elérésére;
11. felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy fogadjanak el új, a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelő és a nem kormányzati szervezetekkel és emberi jogi csoportokkal szoros együttműködésben kidolgozott egyesülési törvényt; hangsúlyozza, hogy a nők jogainak, a nemek közötti egyenlőségnek, és a nők politikai részvételének tiszteletben tartása elengedhetetlen feltétele Egyiptom valódi demokratikus fejlődésének,
12. mélyszégyen aggodalmának ad hangot Majkel Nabíl Szanad, bebörtönzött blogger egészségi állapota miatt, és azonnali szabadon engedésére szólít fel; sürgeti az egyiptomi kormányt és a hatóságokat, hogy haladéktalanul vessenek véget a civilek katonai bíróság elé állításának; sürgeti az egyiptomi hatóságokat annak biztosítására, hogy egyetlen civil társadalmi szervezet se legyen kitéve közvetett vagy közvetlen megfélemlítésnek az országban, valamint e szervezeteknek a demokratikus átmenet és a választások folyamatában való részvételének előmozdítására;

Szíria

13. határozottan elítéli az aránytalan és brutális erőszak békés tüntetőkkel szembeni alkalmazását, valamint a demokráciát támogató aktivisták, az emberi jogok védelmezői, újságírók, orvosok és egészségügyi alkalmazottak módszeres üldözését; mélységes aggodalmának ad hangot az emberi jogok szíriai hatóságok általi megsértésének súlyossága miatt, beleértve a tömeges letartóztatásokat, a törvénytelen kivégzéseket, az önkényes fogva tartásokat, az eltűnéseket és a gyerekekre is kiterjedő kínzásokat, amelyek kimeríthetik az emberiesség elleni bűncselekmények fogalmát; megismétli a Bassár el-Aszad elnökhöz és rendszeréhez intézett felhívását, miszerint haladéktalanul mondjon le a hatalomról a szíriai demokratikus átmenet lehetővé tétele céljából, egy mélyreható demokratikus reformfolyamat elindítása érdekében;
14. őszinte részvétét fejezi ki az áldozatok családtagjainak; elismerően nyilatkozik a szír nép bátorságáról és elszántságáról, és határozottan támogatja azon törekvéseiket, hogy elérjék a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok teljes körű tiszteletben tartását, valamint a jobb gazdasági és társadalmi feltételek garantálását;
15. ismételten felszólít a szíriai biztonsági erők által elkövetett gyilkosságok, letartóztatások, az önkényes fogva tartás, valamint az állítólagos erőszakos eltűnések és kínzások független, átlátható és hatékony kivizsgálására, az elkövetőknek a nemzetközi közösség általi felelősségre vonásának biztosítása érdekében; úgy véli, hogy az ENSZ BT-nek a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) elé kellene utalnia Szíria ügyét, hogy igazságot szolgáltatassanak a szír népnek, és elkerüljék, hogy még több ember essen e gyakorlatok áldozatául; kéri, hogy szabadon engedjék be az országba a nemzetközi humanitárius és emberi jogi szervezeteket, valamint a nemzetközi médiát, és nyomatékosítja a szír ellenzéki erők és a tüntetők által kinyilvánított, nemzetközi megfigyelők helyszínre küldésére irányuló kérést;
16. mélységes aggodalmának ad hangot a szíriai keresztények helyzete és különösen biztonságuk miatt; elítéli a felekezetek közötti viszály szítására irányuló cselekményeket; sürgeti a jelenlegi és jövőbeli szíriai hatóságokat, hogy biztosítsanak megbízható és hatékony védelmet a keresztény közösség számára;
17. hangsúlyozza az emberi jogok és az alapvető szabadságok – nevezetesen a vallás, a hit, a meggyőződés és a gondolat szabadsága – tiszteletben tartásának fontosságát Szíriában; e tekintetben támogatását fejezi ki az országon belüli keresztény közösség iránt, ugyanakkor arra ösztönzi ezt a közösséget, hogy játsszon pozitív és konstruktív szerepet a Szíriában jelenleg folyó eseményekben; arra is ösztönzi a szír ellenzéki erőket, hogy nyilvánítsák ki vagy erősítsék meg az emberi jogok és az alapvető szabadságok – nevezetesen a vallás, a hit, a meggyőződés és a gondolat szabadsága – iránti elkötelezettségüket;
18. üdvözli a Tanács pozitív nyilatkozatát a szíriai ellenzék egységes platform létrehozására irányuló erőfeszítései kapcsán; újfent arra kéri Catherine Ashtont, a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, valamint a Tanácsot és a Bizottságot, hogy továbbra is bátorítsák és támogassák a szír demokratikus ellenzéki erők kibontakozását az országon belül és kívül egyaránt;
19. üdvözli az EU az iránti elkötelezettségét, hogy továbbra is sürgesse az ENSZ határozott fellépését a nemzetközi nyomás fokozása érdekében; megismétli az ENSZ

Biztonsági Tanácsának tagjaihoz, és különösen Oroszországhoz és Kínához intézett azon felhívását, hogy ne gátoljanak egy olyan határozatot, amely elítéli, hogy a szíriai rezsim gyilkos erőszakot alkalmaz, és sürgeti ezen erőszak azonnali beszüntetését, valamint ennek hiánya esetén szankciók bevezetését Szíria ellen; határozottan támogatja az EU 2011. szeptember 23-i azon határozatát, hogy további szankciókat fogad el a szíriai rezsim ellen; hangsúlyozza, hogy az EU-nak készen kell állnia arra, hogy további intézkedéseket fogadjon el azon szíriaiak megsegítésére, akik békés eszközök révén törekednek egy demokratikus jövő elérésére;

20. üdvözli, hogy Törökország és Szaúd-Arábia is elítélte a szír rezsimet, és hogy Törökország szerepet vállal a menekültek befogadásában;
21. határozottan elítéli az EU területén szír polgárok ellen jelenleg is elkövetett erőszakcselekményeket, zaklatást és megfélemlítést, és emlékeztet arra, hogy az uniós tagállamokban teljes mértékben biztosított a szabad, békés és biztonságban való tüntetés joga, és ez a jog a Bassár el-Aszad elnök uralma ellen tüntetőket is megilleti;

o

o o

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Oroszországi Föderáció kormányának és parlamentjének, a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének, az Egyesült Államok kormányának és kongresszusának, az Arab Liga főtitkárának, az Egyiptomi Arab Köztársaság kormányának, valamint a Szíriai Arab Köztársaság kormányának és parlamentjének.